

## El bo i millor, virtualment

Les relacions entre la literatura catalana i internet són bilaterals, commutatives i sinal·lagmàtiques. Des de *LletrA*, l'espai literari de la Universitat Oberta de Catalunya, fins a la innovadora revista *Paper de Vidre*, des del diari digital *Núvol* fins a una blocosfera activíssima, passant pels usos literaris de les xarxes socials, la gent de lletres ha après a beneficiar-se d'una tecnologia que permet publicar poemes, contes, assajos, ressenyes i cròniques en un espai sense límits i accedir-hi des d'arreu del món. La xarxa ha propiciat que es facin públics experiments i provatures, temptejos que cap editor no s'hauria vist amb cor de finançar, imprimir i distribuir en paper.

Avui, però, vull parlar de *Veus baixes*, una revista semestral de literatura que no està escrita per jovencells delerosos de fama, ni inclou textos puerilment trenca-dors, ni practica l'esport de disparar contra patums, ni pretén formar una capelleta autoprotectora. En aquest primer número, dedicat a Gabriel Ferrater (1922-1972), hi escriu el bo i millor dels nostres lectors de poesia: Pere Ballart desenrotlla la poètica implícita del Ferrater compilador, Núria Perpinyà es pregunta per la modernitat –i l'actualitat– del Ferrater poeta, Salvador Oliva analitza la mètrica d'*In memoriam*, Simona Skrabec hi evoca una al·legoria que la va sobtar fa quinze anys, Arnau Barrios, Miquel Àngel Llauger, Joan Manuel Pérez i Pinya i Sebastià Perelló trien un poema i s'hi capbussen. I així fins a divuit aproximacions, meditades i generoses.

*Veus baixes* és tan ambiciós i tan reeixit que ens obliga a preguntar-nos com és que cap universitat o institució no l'ha aixoplugat. ¿Es convertirà amb el temps en la revista rigorosa de referència que tothom considera que fa falta? ¿Morirà per defalliment com han mort altres predecessores il·lustres? Veient els impulsors, si més no tenim la seguretat que no es convertirà en un cementiri d'elefants, en l'extensió publicitària d'una editorial, en un *corralito* de ressenyes mútues, en un escenari de batalletes gremials, en el braç extern d'un departament universitari, en una tribuna on disparar en totes direccions excepte una. M'agrada el títol de *Veus baixes* perquè suggereix lectura, diàleg i una certa disciplina monàstica.

# El que arriba a veure l'ull

Cinc relats magistrals, que exploren algunes de les constants de l'obra de Conrad

JORDI LLAVINA jllavina@presencia.cat

En l'últim dels relats continguts aquí, *La llacuna*, un malai vetlla la seva dona moribunda i explica a un amic blanc la traïció al seu germà que va haver de cometre, anys enrere, quan tots dos van robar la noia d'un poblat estrany: el va deixar penjat mentre l'empaitaven els enemics. És una història curta, admirable, en què, en poques pàgines, es troben l'esperit de *La Ilíada*, el mite d'Orfeu i el passatge bíblic en què Pere nega tres vegades Crist. Diu el malai: «Un escrit es pot perdre, una mentida es pot escriure, però el que l'ull ha vist és veritable i roman al cervell!»

El llibre tracta, justament, d'això: del pànic que resulta de tot allò que ha vist l'ull. En un dels contes, un burgès de pedra picada entra al seu dormitori i repara en una nota que hi ha damunt la calaixera. En una dotzena de ratlles, la seva dona s'hi acomiada d'ell. És una de les històries més trasbalsadores que he llegit mai, i sembla contenir la força de tantes obres que, anys a venir, escriurien mestres del gènere com Stefan Zweig o Sándor Márai. El conte es titula *El retorn*, perquè, poc després que l'home llegeixi la nota i la faci a miques –«un escrit es pot perdre»–, la dona torna a casa. Torna i manté un tens diàleg



### «CONTES DEL NEGUIT»

Autor: JOSEPH CONRAD  
Traducció: FERRAN RÀFOLS  
Editorial: ALPHA EDITORIAL  
Pàgines: 220 / Preu: 24 €

Aquest és el primer recull de contes que va publicar Joseph Conrad (1857-1924). Aplega històries d'ambient exòtic, que parlen de la por, l'amistat i la violència, plenes de personatges que es queden gravats a la memòria del lector. El llibre conté *Una avançada del progrés*, que Conrad considerava el seu millor conte, i que, pel tema, està relacionat amb la seva novel·la *El cor de les tenebres*.

### NOVETATS EDITORIALS



### «OBRA POÈTICA»

Autor: GEORG TRAKL  
Traducció: FELIU FORMOSA  
Editorial: ADESIARA  
Pàgines: 368 / Preu: 22 €

Com Robert Musil o Franz Kafka, George Trakl pertany al grup selecte de grandiosos

escriptors que no van triomfar en vida. El seu malcontentament davant la societat, la negació de la cultura burgesa i el seu propi conflicte vital –que incloïa l'incest amb la seva germana– es transformen en una poesia de presències pertorbadores i colors tardorals.



### «EL RASTRE DE L'OCELL»

Autor: MAX BENTOW  
Traducció: MARTA PERA  
Editorial: EMPÚRIES  
Pàgines: 296 / Preu: 18,95 €

El detectiu berlinès Nils Trojan està passant una mala temporada. Divorciat i amb una filla, fa mesos que fa teràpia amb la psicòloga Jana Michaels per tractar els seus atacs de pànic. Quan un matí rep una trucada urgent i arriba a l'escena del crim, la seva fortalesa trontolla del tot: una noia jove ha estat brutalment assassinada.